

**PREDNACRT ODLUKE O ZONAMA SANITARNE ZAŠTITE I ZAŠTITNIM
MJERAMA ZA IZVORIŠTE „OKANOVIĆI“**

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 66. stav 1. i člana 68. stav 1 i 2 Zakona o vodama („Službene novine Federacije BiH”, broj 70/06), čl. 6. Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva ("Službene novine Federacije BiH", br.88/12), donosi općinsko vijeće Gradačac na sjednici, održanoj _____, **d o n o s i**

O D L U K U

O ZONAMA SANITARNE ZAŠTITE I ZAŠTITNIM MJERAMA

ZA IZVORIŠTA „OKANOVIĆI“

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se zone sanitarne zaštite za izvorišta „Okanovići" koja se koriste za snabdijevanje vodom potrošača Općine Gradačac, veličine i granice zona sanitarne zaštite, zaštitne mjere, režimi zaštite, nadzor nad provođenjem ove Odluke i druga pitanja od značaja za provođenje sanitarne zaštite izvorišta i na izdašnost izvorišta voda za piće.

Član 2.

Izvorište "Okanovići" locirano je jugozapadno od Gradačca, a situativno je na užem lokalitetu sela Okanovići (u daljem tekstu: izvorišta). Administrativno pripada Općini Gradačac, odnosno Tuzlanskom kantonu.

Član 3.

Zaštita izvorišta iz člana 2. ove Odluke vrši se uspostavljanjem i održavanjem zona sanitarne zaštite prema lokalnim uslovima i istražnim radovima izvršenim po Elaboratu "sanitarne zaštite izvorišta „Okanovići“ čiji je obrađivač Zavod za vodoprivredu d.d. Sarajevo, januar 2018. godine (u daljem tekstu: Elaborat), kao i provođenjem zaštitnih mjera utvrđenih ovom Odlukom.

Član 4.

Utvrdjivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera utvrđenih ovom Odlukom vrši se u cilju zaštite voda izvorišta od svih vidova zagađenja i štetnih uticaja koji mogu nepovoljno djelovati na higijensku ispravnost vode za piće i na izdašnost izvorišta.

Član 5.

Mjere zaštite izvorišta utvrđene ovom Odlukom ugradiće se, na odgovarajući način, u prostorne dokumente Općina Gradačac u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju Federacije BiH i Zakonom o prostornom uređenju Tuzlanskog kantona.

Do donošenja novih prostornih dokumenata Općina Gradačac, na mjere zaštite utvrđene ovom Odlukom primjenjivat će se odgovarajuća planska dokumentacija o mjerama za zaštitu izvorišta i ranije doneseni prostorni planovi i ostala planska dokumentacija.

Član 6.

Građenje i rekonstrukcija objekata i njihovo korištenje i obavljanje privredne, komunalne, poljoprivredne, šumarske i drugih djelatnosti na području iz člana 5. stav 1. i 2. ove Odluke mogu se vršiti na područjima zaštitnih zona utvrđenih ovom Odlukom samo na način i u mjeri utvrđenoj ovom Odlukom.

Član 7.

Općinsko vijeće Gradačac, nadležno za donošenje prostornih dokumenata Općine Gradačac, u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju Tuzlanskog kantona, i za kontrolu provođenja prostornih dokumenata Općine Gradačac, organi uprave Općine Gradačac, privredna društva, druga pravna lica i građani dužni su se pridržavati ove Odluke i dosljedno i pravovremeno primjenjivati zaštitne mjere utvrđene ovom Odlukom.

Prostornim dokumentima Općine Gradačac utvrdit će se i mjere zaštite utvrđene Elaboratom, a po mogućnosti, i dinamika njihovog izvršenja.

Član 8.

Izvorište iz člana 2. ove Odluke, u skladu sa odlukom Općinskog vijeća Gradačac, upravlja preduzeće JP „Komunalac” d.d. Gradačac (u daljem tekstu: korisnik vodozahvatnih objekata).

II. ZAŠTITNO PODRUČJE

Član 9.

Zone zaštite izvorišta „Okanovići“ utvrđene su u skladu sa članom 6. Pravilnika koji se odnosi na izvorišta podzemnih voda u akviferima intergranularne poroznosti, uspostavljaju se i održavaju tri zone sanitarne zaštite, i to,

1. Prva (I) zaštitna zona, zona najstrožijih zabrana i ograničenja;
2. Druga (II) zaštitna zona, zona strogih zabrana i ograničenja;
3. Treća (III) zaštitna zona, zona umjerenih zabrana i ograničenja;

Zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ prikazane su na karti mjerila 1:10.000 .

U zoni iz prethodnog stava ovog člana primjenjuju se sanitarno - tehničke mjere i druga djelatnost na način utvrđen ovom Odlukom.

Član 10.

(Zaštita, pristup i obilježavanje)

Mjere zaštite u granicama prve zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ su određene u skladu sa članom 10. Pravilnika.

Područje prve zaštitne zone izvorišta mora biti zaštićeno od neovlaštenog pristupa čvrstom i sigurnom ogradom visine ne manje od 2 m, kao i drugim mjerama fizičke zaštite i osiguranja.

Pristup području prve zaštitne zone dozvoljen je samo zaposlenicima koje odredi JP „Komunalac“ – Gradačac i nadležnim inspeksijskim organima za vrijeme vršenja kontrole, kao i drugim licima uz posebnu dozvolu i evidenciju korisnika vodozahvatnih objekata.

JP „Komunalac“ – Gradačac mora na odgovarajući način obilježiti I zaštitnu zonu i istaći upozorenje o zabrani neovlaštenog pristupa.

Član 11.

(Provođenje mjera zaštite)

JP „Komunalac“ – Gradačac dužno je održavati postavljenu ogradu u ispravnom stanju i provoditi obezbjeđenje prve zaštitne zone i objekata u njoj.

Na području I zaštitne zone, zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu u direktnoj vezi sa normalnim radom i održavanjem izvorišta. Aktivnosti koje se sprovode u cilju normalnog rada i održavanja kaptaža i bunara ne smiju štetno djelovati na izvorište.

III – OBUHVAT I GRANICE ZAŠTITNIH ZONA

Član 12.

(Granice prve zaštitne zone)

Prva (I) zaštitna zona obuhvata prostor oko vodozahvatnog objekta, kojim se vodozahvatni objekt štiti od slučajnog ili namjernog zagađenja ili oštećenja.

Granica prve (I) zaštitne zone obezbjeđuje se ogradom ne nižom od dva (2) metra koja se postavlja na udaljenosti ne manjoj od deset (10) metara od vanjskih kontura svih objekata koji se nalaze u vodozahvatnom području.

Izuzetno, u zavisnosti od lokalnih uslova, udaljenost granice prve (I) zaštitne zone može se smanjiti na udaljenost ne manju od 3 metra od vanjskih kontura vodozahvatnog područja.

Granica prve (I) zaštitne zone obuhvata dijelove slijedećih parcela: kč.733i kč.743.

Unutar prve (I) zaštitne zone situirani su eksploatacioni bunari B-1, B-2 i B-3 i pijezometri. Bunari se ograđuju svaki pojedinačno.

Ukupna površina prve (I) zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ je cca 300 m².

Prva zaštitna zona izvorišta „Okanovići“ predstavlja zonu najstrožijih zabrana i ograničenja.

Član 13.

(Granice druge zaštitne zone)

Druga (II) zaštitna zona izvorišta utvrđuje se radi smanjenja rizika od zagađenja izvorišta hemijskim materijama visokog rizika i drugim štetnim uticajima koji se mogu pojaviti tokom zadržavanja u podzemlju.

Granica druge (II) zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ obuhvata prostor od vanjske granice prve (I) zaštitne zone do linije od koje je podzemnoj vodi, pod pretpostavkom kontinuiranog crpljenja na izvorištu maksimalnih dnevnih potreba vodovodnog sistema, potrebno najmanje 10 (deset) dana tečenja do vodozahvata. Efektivna brzina tečenja podzemne vode je utvrđena i iznosi 4,5 m/dan.

Granica druge (II) zaštitne zone određena je na udaljenosti ne bližoj od 45 metara od vodozahvatnog objekta.

Granica druge (II) zaštitne zone obuhvata slijedeće parcele: kč.733, kč.736, kč.739, kč.743 i kč.744.

Unutar druge (II) zaštitne zone nema potencijalnih zagađivača.

Ukupna površina druge (II) zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ iznosi cca 23.000 m².

Druga (II) zaštitna zona izvorišta „Okanovići“ predstavlja zonu sa strogim zabranama i ograničenjima.

Član 14.

(Granice treće zaštitne zone)

Treća (III) zaštitna zona izvorišta „Okanovići“ utvrđuje se radi smanjenja rizika od zagađenja podzemnih voda patogenim mikroorganizmima i drugim štetnim uticajima koji se mogu pojaviti tokom zadržavanja vode u podzemlju.

Granica treće (III) zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ omeđuje teren od vanjske granice druge (II) zaštitne zone do linije od koje je podzemnoj vodi, pod pretpostavkom kontinuiranog crpljenja na izvorištu maksimalnih dnevnih potreba vodovodnog sistema, potrebno najmanje pedeset (50) dana tečenja do vodozahvata.

Treća (III) zaštitna zona obuhvata parcele: kč.750, kč.746, kč.745, kč.744, kč.743, kč.742, kč.741, kč.740, kč.739, kč.738, kč.737, kč.736, kč.735, kč.734, kč.733, kč.729, kč.726, kč.725, kč.723, kč.722, kč.714, kč.713, kč.756/1, kč.729, te dijelove parcela: kč.815, kč.814, kč.732, kč.748, kč.749, kč.751, kč.753, kč.754, kč.756/2, kč.757, kč.755, kč.718, kč.727, kč.728, kč.730, kč.715.

Granica treće (III) zaštitne zone izvorišta se pruža od naselja Okanovići u pravcu jugozapada lijevom obalom potoka Srnava sve do entitetske granice odakle se dalje povija sjeverno i sjeveroistočno prateći entitesku granicu do Johove bare. Od Johove bare dalje se povija ka jugoistoku do naselja Okanovići.

Površina treće zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ je cca 0,15 km².

Unutar treće (III) zaštitne zone se, od potencijalnih zagađivača, nalazi lokalni put, dio naselja Okanovići i lovište.

Treća (III) zaštitna zona izvorišta „Okanovići“ predstavlja zonu sa umjerenim zabranama i ograničenjima.

IV – ZAŠTITNE MJERE ZA IZVORIŠTE I REŽIM ZAŠTITE U ZAŠTITNIM

ZONAMA IZVORIŠTA

1. ZAŠTITNE MJERE ZA PODRUČJA OBUHVAĆENA PRVOM ZAŠTITNOM ZONOM IZVORIŠTA I REŽIM ZAŠTITE U TOJ ZAŠTITNOJ ZONI

Član 15.

Područje prve (I) zaštitne zone izvorišta „Okanovići“ mora biti zaštićeno od neovlaštenog pristupa čvrstom i sigurnom ogradom, te drugim potrebnim mjerama fizičke zaštite i osiguranja.

Pristup u područje prve (I) zaštitne zone dozvoljen je samo stručnim licima i zaposlenicima koje odredi korisnik ili vlasnik vodozahvatnih objekata i nadležnim inspekcijskim organima za vrijeme vršenja kontrole. Pristup u područje prve (I) zaštitne zone drugim licima moguć je samo uz posebnu dozvolu i evidenciju korisnika vodozahvatnih objekata.

Na području prve (I) zaštitne zone mogu se, uz primjenu potrebnih mjera zaštite, nalaziti vodozahvatni objekti - bunari, kaptažne građevine, rezervoari, pumpne stanice, postrojenja za prečišćavanje vode, pogonske i administrativne zgrade, prilazni i unutrašnji putevi i drugi objekti neophodni za rad sistema vodosnabdijevanja.

Korisnik ili vlasnik vodozahvatnih objekata dužan je održavati postavljenu ogradu u ispravnom stanju i provoditi obezbjeđenje ove zone i objekata u njoj u smislu odredaba prethodnih stavova.

Korisnik ili vlasnik vodozahvatnih objekata mora, na odgovarajući način, obilježiti prvu (I) zaštitnu zonu izvorišta i istaći upozorenje o zabrani neovlaštenog pristupa.

Na području prve (I) zaštitne zone, zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu u direktnoj vezi sa normalnim radom i održavanjem sistema za vodosnabdijevanje. Aktivnosti koje se provode u cilju normalnog rada i održavanja sistema vodosnabdijevanja ne smiju štetno djelovati na izvorište. Izuzetno se na području prve (I) zaštitne zone izvorišta mogu se provoditi slijedeće aktivnosti:

1. uzgajanje trave bez upotrebe đubriva i drugih agrotehničkih sredstava,
2. kontrolisana sječa i i krčenje šume dopušteno uz standardne i dodatne mjere zaštite,
3. provođenje kanalizacije i druge instalacije koje služe za normalan rad objekata vodosnabdijevanja, s tim da je odgovarajućim projektnim i izvođačkim rješenjem osigurano da te instalacije ne mogu ugroziti izvorište,
4. instaliranje trafo-stanica koje sadrže ekološki prihvatljive materije ili imaju nepropusne jame koje onemogućuju curenje ulja i piralena u tlo,
5. skladištenje kemikalija uz primjenu potrebnih mjera osiguranja koja onemogućavaju njihovo štetno djelovanje na izvorište, i
6. instaliranje dizel-agregata (kao rezervni izvori električne energije) uz primjenu potrebnih mjera osiguranja i pojačanim stepenom sigurnosti u odnosu na upotrijebljeno gorivo.

Za izvorište „Okanovići“ uspostaviti posebnu kontrolu praćenja kvaliteta vode u izvorištu (monitoring izvorišta), te praćenje svih aktivnosti u slivnom području izvorišta koje se mogu negativno odraziti na režim i kvalitet vode u izvorištu.

2. ZAŠTITNE MJERE ZA PODRUČJA OBUHVAĆENA DRUGOM ZAŠTITNOM ZONOM IZVORIŠTA I REŽIM ZAŠTITE U TOJ ZAŠTITNOJ ZONI

Član 16

Na području druge (II) zaštitne zone izvorišta za sve aktivnosti se propisuju nivoi ograničenja i zabrana u skladu sa Prilogom 1. Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određenje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine FBiH“ br. 88/12).

Korisnik ili vlasnik vodozahvatnih objekata mora na odgovarajući način obilježiti drugu (II) zaštitnu zonu izvorišta.

3. ZAŠTITNE MJERE ZA PODRUČJA OBUHVAĆENA TREĆOM ZAŠTITNOM ZONOM IZVORIŠTA I REŽIM ZAŠTITE U TOJ ZAŠTITNOJ ZONI

Član 17.

Na području treće (III) zaštitne zone izvorišta za sve aktivnosti se propisuju nivoi ograničenja i zabrana u skladu sa Prilogom 1. Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određenje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine FBiH“ br. 88/12).

Korisnik ili vlasnik vodozahvatnih objekata mora na odgovarajući način obilježiti treću (III) zaštitnu zonu izvorišta.

V – POSEBNE MJERE KONTROLE

Član 18.

Praćenje promjena u slivu izvorišta „Okanovići“ koje mogu uticati na kvalitet vode na vodozahvatnim objektima sprovodi se mjerama posebne kontrole, koje naročito uključuju:

- uspostavljanje monitoringa kvantitativno-kvalitativnih karakteristika voda u slivu izvorišta;
- inspeksijske kontrole slivnog područja

VI – NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVE ODLUKE

Član 19.

Nadzor nad provođenjem ove Odluke vrši Federalno Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Član 20.

Inspeksijski nadzor nad provođenjem ove odluke odnosno nad sprovođenjem režima i mjera zaštite propisanih ovom Odlukom vrše nadležni inspeksijski organi u skladu sa važećim propisima.

VII - KAZNE NE ODREDBE

Član 21.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne provodi Odluku o zaštiti izvorišta iz člana 204. stav 1. tačka 10. Federalnog Zakona o vodama («Službene novine FBiH», broj 70/06).

Član 22.

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako se ne pridržava odredbi člana 205. Federalnog Zakona o vodama («Službene novine FBiH», broj 70/06).

Član 23.

Novčanom kaznom od 100 do 2000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako se ne pridržava odredbi člana 206. Federalnog Zakona o vodama («Službene novine FBiH», broj 70/06).

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

(Uređenje prve zaštitne zone)

Na području prve (I) zaštitne zone izvorišta „Okanovići” izvršit će se uređenje prostora i provođenje zaštitnih mjera u skladu sa ovom Odlukom i Elaboratom zaštite u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke.

JP „Komunalac“ d.d.Gradačac je dužn izvršiti radnje iz članova 10-11. ove Odluke za koje je ovom Odlukom zadužena u roku od 365 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Član 25.

(Obaveza pridržavanja odredbi)

JP „Komunalac“ d.d.Gradačac i druga pravna, fizička lica dužni su pridržavati se odredaba ove Odluke i primjenjivati ovom Odlukom propisane mjere za zaštitu izvorišta „Okanovići” u Općini Gradačac.

Član 26.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona ".

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA GRADAČAC
-Općinsko vijeće-

Broj:06/2-25-609/19
Gradačac,--. 05.2019.godine

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA
Enir Šakić, s.r.

OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ODLUKE O ZONAMA SANITARNE ZAŠTITE I ZAŠTITNIM MJERAMA ZA IZVORIŠTE „OKANOVIĆI“

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 68. stav 1. i 3. Zakona o vodama – u daljem tekstu osnovni Zakon („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06) i Zakona o vodama Tuzlanskog kantona („Sl. novine TK“, br. 09/08), kojima je propisano da odluku o zaštiti izvorišta i zaštitne mjere, čije se zone sanitarne zaštite prostiru na području općine Gradačac, donosi općinsko Vijeće. Obzirom da se zaštitne zone izvorišta „Okanovići” nalaze na teritoriji općine Gradačac, Odluku o zaštiti izvorišta donosi općinsko Vijeće Gradačac.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Članom 66. stav (1) osnovnog Zakona o utvrđeno da područje na kojem se nalazi izvorište vode koja se po količini i kvalitetu može koristiti ili se koristi za javno vodosnabdijevanje mora biti zaštićeno od zagađenja i drugih nepovoljnih uticaja koji mogu imati nepovoljne efekte na zdravstvenu ispravnost vode ili izdašnost izvorišta. Dalje je stavom (2) istog člana utvrđeno da se na području izvorišta provodi zaštita izvorišta utvrđivanjem zona sanitarne zaštite, čija veličina, granice, sanitarni režim, mjere zaštite i drugi uslovi određuju prema propisu o načinu utvrđivanja uvjeta za određivanje zona sanitarne zaštite zaštitnih mjera iz stava 1. ovog člana.

Pravilnikom o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva - u daljem tekstu Pravilnik („Službene novine Federacije BiH“, br.88/12) propisani su uslovi za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje.

Zaštita izvorišta „Okanovići” u Gradačcu prema odredbama ove Odluke vrši se uspostavljanjem i održavanjem zone sanitarne zaštite prema lokalnim uslovima i istražnim radovima izvršenim prema Elaboratu "zona sanitarne zaštite izvorišta „Okanovići" čiji je obrađivač Zavod za vodoprivredu d.d. Sarajevo, januar 2018. godine, kao i sprovođenjem zaštitnih mjera utvrđenih ovom Odlukom.

III. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

I. OPĆE ODREDBE

Članom 1. utvrđen je predmet ove Odluke.

Članom 2. utvrđeni su razlozi za donošenje Odluke.

Članom 3. utvrđuju se potrebe i pretpostavke za donošenje Odluke.

Članom 4. utvrđuju se ciljevi donošenja Odluke.

Članom 5. navedeni su prostorno-planski dokumenti važni za Odluku.

Članom 6. propisano je da se sprovođenje određenih aktivnosti u zaštitnim zonama izvorišta može vršiti samo na način i u mjeri utvrđenoj predloženom Odlukom.

Članom 7. utvrđuju se pravila ponašanja svih subjekata od kojih zavisi sprovođenje Odluke.

Članom 8. utvrdilo se koje je društvo nadležno za upravljanje izvorištima.

II. ZAŠTITNO PODRUČJE

Članom 9. utvrđeno je uspostavljanje zona zaštite.

Članom 10. utvrđene su mjere zaštite zona zaštite.

Članom 11. utvrđeno je provođenje mjera zona zaštite.

III. OBUHVAT I GRANICE ZAŠTITNIH ZONA

Članom. 12., utvrđen je prostor koji se odnosi na prvu zaštitnu zonu.

Članom 13., utvrđen je prostor koji se odnosi na drugu zaštitnu zonu

Članom 14., utvrđen je prostor koji se odnosi na treću zaštitnu zonu.

IV. ZAŠTITNE MJERE ZA IZVORIŠTE

Članovima 15., utvrđene su mjere zaštite u prvoj zaštitnoj zoni.

Članovima 16., utvrđene su mjere zaštite u drugoj zaštitnoj zoni.

Članovima 17., utvrđene su mjere zaštite u trećoj zaštitnoj zoni.

V. POSEBNE MJERE KONTROLE

Članovima 18., utvrđene su mjere posebne kontrole slivnog područja izvorišta, kojima se prate promjene u slivu koje mogu uticati na kvalitet vode na izvorištu „Okanovići“.

VI. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ODLUKE

Članom 19, 20. utvrđena je nadležnost kantonalne inspekcije u skladu sa Zakonom.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članovima 21., 22. i 23., su utvrđene kazne za nepoštivanje odredaba Odluke i Zakona

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članovima 24., 25., i 26. utvrđene su mjere uređenja prve zaštitne zone, obaveza pridržavanja odredbi i stupanje na snagu Odluke.